

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto IX. - Štev. 295 (2605)

Plačilo plačano v gotovini
Spedizije in abon., post. 1. gr.

TRST, nedelja 13. decembra 1953

SLOVENC V TRSTU MORAJO DOBITI POPOLNO
ENAKOPRAVNOST Z ITALIJANI IN ODPRAVITI SE MO-
RAJO VSI DISKRIMINACIJSKI IN NEDEMOKRATSKI
ZAKONI!

Cena 25 lir

ALI BO PREVLADEVAL REALIZEM NA SESTANKU TREH V PARIZU?

V Beogradu poudarjajo, da bo od tega odvisna sporazumna rešitev tržaškega vprašanja - Komentir „Borbe“ o 8. zasedanju glavne skupščine OZN

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 12. — Objektiva svetovna javnost mora priznati, da je Jugoslavija dala svoj vstop v svetovno politiko v vrsto konkretnih predlogov in koncesij, ki omogočajo sporazumno rešitev tržaškega vprašanja. Istočasno pa se mora svetovna javnost iz domnevanja zadržati Italije predmeti, da italijanska vlada ni dovolj pokazala niti malo dobre volje do popuščanja in da je vedno postavljala pogoje, ujemljive prot interesom Jugoslavije in njenih pravic. To je potrdil tudi zadnji govor predsednika italijanske vlade, Bevan, pripravljenost in iskreno željo za rešitev tržaškega vprašanja. Jugoslavija poziva, da italijanska vlada pripravi predloge, ki bi omogočili rešitev tržaškega vprašanja. Italijanska vlada pa je predložila predloge, ki ne kažejo na željo niti umeritve, da bo na juturnjem sestanku, na katerem se bodo srečali predstavniki italijanske vlade, Bidault, in Pella v Parizu končno prevladal realizem in pripravljenost Italije na sporazum z Jugoslavijo, brez katerega ni in ne bo prišlo do sporazumne rešitve tržaškega vprašanja.

be», pokazala vsa aktnost kolonialnih vprašanj. Večina držav je zastopala stališče, da je potrebno na tem področju podvesti potrebne korake. Kolonialne sile so s svojo politiko dosegle, da prihodnje leto, 1. januarja, bo prišlo do končanja vprašanja. To je bilo v skladu s pogodbo, ki jo je Italija podpisala leta 1948. Italijanska vlada pa je predložila predloge, ki ne kažejo na željo niti umeritve, da bo na juturnjem sestanku, na katerem se bodo srečali predstavniki italijanske vlade, Bidault, in Pella v Parizu končno prevladal realizem in pripravljenost Italije na sporazum z Jugoslavijo, brez katerega ni in ne bo prišlo do sporazumne rešitve tržaškega vprašanja.

ni svetovni skupnosti, niti tem državam. B. B.

Korak naprej v delu podonavske komisije

BEOGRAD, 12. — Na današnjem plenarnem sestanku podonavske komisije v priložnosti poročila o delu skupine, ki je bila pooblašena, da bi glavna skupščina podvela konkretne ukrepe v Maroku in Tuniziji. „Borbe“ oboja kolonialne sile, ki so popuščanje mednarodne napetosti izkoristile za krepitev svojega kolonialnega sistema, predložile v kolonialnih in njim podrejenih ozemljih ostri ukrepe, katerih verjetno se bi podvezle, če bi ne prišlo do popuščanja napetosti. Tako stališče kolonialnih držav je izrazilo neugoden odziv vsem svetu, zlasti v Afriki in Aziji, zaključuje „Borbe“. To da taka oziroma kolonialnih držav ni prinesla nič dobrega

24. decembra se bo sestala nova skupščina FLRJ

BEOGRAD, 12. — Predsednik zveznega sveta in sveta narodov ljudske skupščine FLRJ sta sklicala prvi sestanek zvezne ljudske skupščine, izvoljene na volitvah od 22. do 24. novembra 1953, za 24. december 1953 ob 11. uri.

Egipt snuje blok sovražnikov imperializma

Ves egiptovski tisk napoveduje poizkuse za ustanovitev bloka držav, ki naj bi bil nevtralen med Vzhodom in Zahodom - Razburjanje angleških konservativcev zaradi Bevanovih člankov v egiptovskem tisku

KAIRO, 12. — Egiptovski tisk javlja danes, da se pripravljajo formacija tretjega velikega bloka držav, ki bo nevtralen med Vzhodom in Zahodom in bo vključeval arabske države ter določeno število afriških in azijskih držav.

Vsi listi egiptovske prestolnice dajejo razumeti, da bo egiptovska zunanja politika podprta temeljiti reviziji zaradi rezultatov bermudskih konferenc. List „Al Ahram“ piše n. pr.: „ZDA, ki se proglasi za vodnika svobodnega sveta, niso uspeli pripraviti Velike Britanije, da bi sprejela kompromis o izpraznitvi suškega področja. Zaradi tega nimajo arabski narodi vsaj potrebe računati na Washington za kakršno koli direktivo ali podporo.“ List „Al Misria“ pa piše, da bo skušal Egipt združiti vse države, ki se borijo za neodvisnost, in bo s tem ustanovil nov svetovni blok sovražnikov imperializma v vseh njegovih oblikah in odlično nevtralen v mrzli vojni med Vzhodom in Zahodom.

Meletem v Novem Delhiju uradno zanikuje govorice, češ da so Nehru, general Nagib in ministri predsednika Zlate obale sklenili organizirati vseafriško konferenco, ki naj bi bila prihodnje leto v Kairu in ki bi imela namen postaviti pod enotno vodstvo afriško nacionalistično gibanje. V stih krogih dodajajo, da o tem ni bilo nobenih stikov med Nehrujem in drugimi politiki.

Predstavniki britanskega zunanjega ministrstva pa je danes na vprašanje v zvezi z nedavnimi izjavami izraelškega ministrskega predsednika Moše Sareta v zvezi z morebitno izpraznitvijo angleškega oporišča v Suez, izjavili: „Izraelška vlada je dejansko stola v stik z britansko vlado, da bi vedela, v kakšni meri je anglo-egiptovski sporazum posledica za izraelško državo. Izraelška vlada je postavila pripombe, ki jih sedaj v Londonu proučujejo.“ S tem v zvezi je potrebno upoštevati tristranski izjavo iz leta 1950 o palestinskem vprašanju.

DULLES, EDEN IN BIDAULT zbrani na konferencah v Parizu

Priprave na konferenco štirih ob robu zasedanja atlantskega sveta - Evropski svet predlaga varnostni pakt s Sovjetsko zvezo - Razgovor med Bidaultom in Eisenhowerjem o Posarju

PARIZ, 12. — Ameriški državni tajnik John Foster Dulles je prišel danes predpoldne iz Washingtona v Pariz, kjer se bo udeležil zasedanja atlantskega sveta in se obenem sestel z Bidaultom in Edenom, s katerima se bo razgovarjal o pripravah za berlinsko konferenco štirih zunanjih ministrov.

Ob prihodu je izjavil novinarjem, da iskreno upa, da bo „ZSSR šla po oni poti miru, ki jo je nakazal Eisenhower v svojem govoru o nadzorstvu nad atomskim orožjem“. Dulles je dodal, da bo zasedanje atlantskega sveta eden izmed onih važnih dogodkov, ki pripeljejo k ustvarjanju močnega orožja miru. Podoben važen dogodek, je nadaljeval Dulles, bo štiristranski konferenca, ki bi morala biti v Berlinu prihodnji mesec. Zahodne velesile, je dejal ameriški zunanji minister, so že dolgo časa želele ta sestanek, ki se zdaj končno zdi mogoč. Nazadnje je Dulles še izrazil upanje, da bo ZSSR opustila dosedanja zavlačevalna taktika.

Glavno Dullesovo opravilo med bivanjem v Parizu pa ne bo zasedanje atlantskega sveta, ki bo trajalo tri dni in ki ne napoveduje nič posebnega, temveč diplomatski razgovori v zvezi z berlinsko konferenco. Dulles se bo sestel z Edenom in Bidaultom in nadaljeval razgovore, ki so se začeli prejšnji teden na Bermudih. Predvidevajo tudi Dullesov razgovor z Adenauerjem; po vseh izidih nemškega vira bo ta razgovor jutri predpoldne.

Glavna naloga atlantske konference bo odobritev vaših načrtov za prihodnje leto: 60 divizij v raznih stopnjah pripraviljenosti v Evropi, 60 divizij v raznih stopnjah pripraviljenosti v Gruziji in Turčiji in približno 5 tisoč letal. Atlantski pakt je se daleč od 96 divizij in 15 tisoč letal, ki so jih predvidevali v optimističnih načrtih, sestavljenih pred dvema letoma. Zdaj proučujejo v glavni stvari bližnje štiristranske konference, ki bi morale biti v Berlinu prihodnji mesec. Dulles je dodal, da se oba zvezna vladarja, Eisenhower in Bidault, zdaj proučujejo v glavni stvari bližnje štiristranske konference, ki bi morale biti v Berlinu prihodnji mesec. Dulles je dodal, da se oba zvezna vladarja, Eisenhower in Bidault, zdaj proučujejo v glavni stvari bližnje štiristranske konference, ki bi morale biti v Berlinu prihodnji mesec.

su francosko-nemški odnosov in združevanju evropskih dežel, ter da bo rešitev ki jo bosta poskušala najti, morala zadovoljiti interese obeh strani, ne bo smela pustiti nobenega elementa trenja med Francijo in Nemčijo in bo morala prispevati k uresničenju skupnih ciljev.

Cepraz sovjetska vlada se ni uradno potrdila svojega pristanka na konferenco štirih 4. januarja v Berlinu, so ameriške oblasti v Berlinu začele s pripravami na poslopju zavezniškega kontrolnega sveta, ki ga Berlinčani imenujejo „espeči grada“. Želeli so preverjati in popravljati električno napeljavno in popravljati instalacijo za centralno kurjavo. Čela vojska žensk čisti okna v 500 sobah in številnih hodnikih te ogromne palače. Obnovili bodo tudi kuhinjo, tako da bodo ministri lahko jedli v konferenčnem poslopju.

NENADNA PREKINITEV POGAJANJ na pripravljalni konferenci o Koreji

Fenjaški radio trdi, da je treba prekinitve pripisati ameriškim spletkam, v Washingtonu pa pravijo, da hočeta Moskva in Peking zavlačevati razgovore do začetka konference štirih in pripraviti zahodne države, da pristanejo na konferenco petih

PANMUNJOM, 12. — Niti danes ni bilo pripravljanih konferenc nobenega napredka, nasprotno, razgovori so bili prekinjeni za nedoločen čas. Severnokorejski predstavnik je danes izrekel dvom, da general Dean res sprejme 17. držav, ki so se bojevale na Koreji. Dean pa je obtožil nasprotnike, da kršijo sporazum o premirju in ženevsko konvencijo, s tem da nezakonito zadržujejo ameriške in južnokorejske ujetnike v nasprotju z zagotovili, da bodo ti ujetniki poslani domov.

Po sestanku, ki je trajal pet ur in 45 minut, je Dean sporočil, da je na seji izjavil, da se ne bo udeležil drugih razgovorov, če ne bodo Kitajci in severni Korejci ujetniki izločili o zahtevah, ki jih imajo v zvezi s sporazumom o številnih točkah. Niso pa se govorili o dnevu, ko naj se začne razprava o prevladu.

Seulski radio javlja, da se je Dean po končani pogovoru v Panmunjomu razgovarjal poldrugo uro s Singmamom Rileym, ki je bil predstavniki ameriškega državnega departmaja in hotel komentirati napovedi o prekinitvi pogajanj in je dodal, da ne bodo dali pojasnil o tem, dokler ne bo Arthur Dean neposredno poročal o položaju.

Predstavniki britanskega zunanjega ministrstva je v zvezi s kitajsko-korejskimi obtožbami, glede izpustitve severnokorejskih ujetnikov, izjavili: „To je zelo čudno. Vprašati se moramo, ali komisija, ki je imela v ta namen svojo prvo sejo in se spoznavala o številnih točkah, Niso pa se govorili o dnevu, ko naj se začne razprava o prevladu.“

Moskva bo „resno proučila“ predloge predsednika Eisenhowerja

Sporočilo sovjetskega zunanjega ministrstva o razgovoru z ameriškim poslanikom Bohlenom - Izjave jugoslovanskega delegata v Organizaciji združenih narodov Lea Matesa in gospe Pandit

MOSKVA, 12. — Moskovski radio je sporočil, da je sovjetski zunanji minister Molotov sporočil ameriškomu poslaniku Bohlenu, da je sovjetska vlada pripravljena razpravljati o predlogih, ki jih je dal v svojem govoru v glavni skupščini OZN.

Uradno poročilo sovjetskega zunanjega ministrstva javlja, da je poslanik Bohlen v Moskvi obiskal Molotova in mu sporočil, da bo predsednik Eisenhower naslednjega dne imel v glavni skupščini govor posvečen atomski energiji in v imenu svoje vlade v imenu OZN.

Uradno poročilo sovjetskega zunanjega ministrstva javlja, da je poslanik Bohlen v Moskvi obiskal Molotova in mu sporočil, da bo predsednik Eisenhower naslednjega dne imel v glavni skupščini govor posvečen atomski energiji in v imenu svoje vlade v imenu OZN.

Potem ko se je poslaniku Molotov izdal njegove informacije, nadaljeval je poročilo, molotov izjavil, da je sovjetska vlada pripravljena razpravljati o predlogih, ki jih je dal v svojem govoru v glavni skupščini OZN.

Uradno poročilo sovjetskega zunanjega ministrstva javlja, da je poslanik Bohlen v Moskvi obiskal Molotova in mu sporočil, da bo predsednik Eisenhower naslednjega dne imel v glavni skupščini govor posvečen atomski energiji in v imenu svoje vlade v imenu OZN.

Potem ko se je poslaniku Molotov izdal njegove informacije, nadaljeval je poročilo, molotov izjavil, da je sovjetska vlada pripravljena razpravljati o predlogih, ki jih je dal v svojem govoru v glavni skupščini OZN.

Uradno poročilo sovjetskega zunanjega ministrstva javlja, da je poslanik Bohlen v Moskvi obiskal Molotova in mu sporočil, da bo predsednik Eisenhower naslednjega dne imel v glavni skupščini govor posvečen atomski energiji in v imenu svoje vlade v imenu OZN.

Potem ko se je poslaniku Molotov izdal njegove informacije, nadaljeval je poročilo, molotov izjavil, da je sovjetska vlada pripravljena razpravljati o predlogih, ki jih je dal v svojem govoru v glavni skupščini OZN.

KOMPROMIS O POMILOSTIVNI v italijanski poslanski zbornici

Z rešitvijo, ki predvideva oprostitev kazni namesto amnestije, so se izognili proceduralnim težavam in ugodili demokratiziranim zahtevam - Seclba o 7. juniju in Trstu - Pred stavko industrijskih delavcev 15. decembra

RIM, 12. — Danes so v italijanski poslanski zbornici nekako rešili vprašanje amnestije, ki se je večer zapletlo za nenadno zavrnitvijo po prej v posameznih delih že odobrenega prvega člena, ki je govoril o amnestiji, in ki ga je končno prevladala v ta namen ustanovljena demokratizirana komisija. Predsednik predložitve po amnestiji kazni. Ves zakon o pomilostitvi je bil nato v parlamentu zavrnjen, ponovno predložiti čez šest mesecev, da drugi strani pa je bilo ugodeno demokratiziranim zahtevam, da se za vrsto kaznivih dejanj ne podeli amnestije, temveč le oprostitev preostalih kazni. Ves zakon o pomilostitvi je bil nato v parlamentu zavrnjen, ponovno predložiti čez šest mesecev, da drugi strani pa je bilo ugodeno demokratiziranim zahtevam, da se za vrsto kaznivih dejanj ne podeli amnestije, temveč le oprostitev preostalih kazni.

Med vrsto ostalih dohodil predvideva zakon tudi pogojno izpustitev iz zaporov za celotno obdobje.

Medtem ko se v tisku nadaljuje diskusija o odstotku udeležbe javnih uslužbencev na večerjinskih stanki, se sindikalne organizacije pripravljajo na izvedbo splošne 24-urne stavke v industriji, ki bo v torek 15. decembra. Za udeležbo v stavki pa se še vedno ni oddelila sindikalna organizacija UIL, ki je tudi na nedavnem kongresu sklenila, da pri tej stavki ne bo sodelovala in priporočila preložitve stavke na januar. V skladu s sklepi kongresa je tajništvo UIL poslalo pismo vodstvom ostalih dveh velikih sindikalnih organizacij CGIL in CISL. V pismu ju obvešča o sklepih kongresa in zlasti o sodbi, da bi morali delavci v sedanjem položaju začeti z izredno tr-

do in učinkovito borbo, da bi se „morali izogniti manifestacij, ki jih je lahko izvedel, katerih učinkovitost pa je dvomljiva, in da bi bilo treba preložiti splošno stavko na januar, njej pa bi naj sledila obiskovna sindikalna akcija s stavkami po strokah in pokrajinah.“

Tajništvo UIL potrjuje, da se njegovo članstvo ne bo udeležilo stavke 15. decembra in poziva ostala dva sindikata na razgovore, ki bi bili po možnosti še pred torkom. Na teh sestankih bo vodstvo UIL predložilo svoj načrt sindikalne akcije.

O italijanskem političnem položaju je danes na pokrajinskem kongresu demokratizirane stranke v Novari govoril Seclba, ki se je s tem nekoliko vrnil iz užežene osamljenosti v politično življenje. Pa tudi v tem svojem govoru je omenil Seclba — vso italijansko politiko in problematiko je izjavil iz tega, da 7. junija za las ni mogel funkcionirati njegov volilni zakon, ki naj bi bil čudežno zdravilo ne samo za politična vprašanja, temveč tudi za resne podedovane socialne probleme in za evprisanje mednarodnega položaja v Italiji.

Po 7. juniju, je dejal Seclba, pa je nastala vlada, ki je formalno izvedenska in ki ima čisto upravni program. Nato

Potres v Peruju

LIMA, 12. — Danes popoldne so v Tumbesu v severnem Peruju čutili močan potres. Do sedaj so javili, da je bilo 7 ljudi ubitih, okoli sto pa ranjenih. Cerkev in nekatere hiše so se porušile, več hiš pa je bilo poškodovanih, nekatere pa so bile vse zveze prekinjene, ni mogoče dobiti točnih vesti.

Italijanski deficit v plačilni bilanci z Evropo

PARIZ, 12. — Po uradnih podatkih Organizacije za evropsko gospodarsko sodelovanje (OECE) je Italija postala največji dolžnik v evropski plačilni bilanci v okviru evropske plačilne zveze v mesecu novembru, ko se je mesečni deficit italijanske plačilne bilance za Evropo povečal na 23.100.000 dolarjev, celotni deficit pa na skupno 84.300.000 dolarjev.

Med ostalimi podatki je zanimiv ugotoviti aktivni pretekli teden. Nemški aktivni saldo v evropski plačilni zvezi znaša 748.900.000 dolarjev.

LONDON, 12. — Sindikat angleških železničarjev je pozval svoje članke, ki jih je 400.000, naj v nedeljo 20. decembra popolnoma zaenkrat zavrnejo delo. Proglasitev stavke sledi današnjemu neuspehu pogajanj med predstavniki sindikata in voditelji glavne komisije za promet. Železničarji zahtevajo zvišanje plače za 15 odstotkov.

LONDON, 12. — Sindikat angleških železničarjev je pozval svoje članke, ki jih je 400.000, naj v nedeljo 20. decembra popolnoma zaenkrat zavrnejo delo. Proglasitev stavke sledi današnjemu neuspehu pogajanj med predstavniki sindikata in voditelji glavne komisije za promet. Železničarji zahtevajo zvišanje plače za 15 odstotkov.

LONDON, 12. — Sindikat angleških železničarjev je pozval svoje članke, ki jih je 400.000, naj v nedeljo 20. decembra popolnoma zaenkrat zavrnejo delo. Proglasitev stavke sledi današnjemu neuspehu pogajanj med predstavniki sindikata in voditelji glavne komisije za promet. Železničarji zahtevajo zvišanje plače za 15 odstotkov.

LONDON, 12. — Sindikat angleških železničarjev je pozval svoje članke, ki jih je 400.000, naj v nedeljo 20. decembra popolnoma zaenkrat zavrnejo delo. Proglasitev stavke sledi današnjemu neuspehu pogajanj med predstavniki sindikata in voditelji glavne komisije za promet. Železničarji zahtevajo zvišanje plače za 15 odstotkov.

Naš tedenski pregled

France Godec:

bolj prijetno. V tem mesecu je največ priložnosti, ko lahko
vabimo obiskavce knjižnice.

Vsak letnik tega našega priljubljenega koledarja je zaključen del naše žive, sodobne zgodovine

Ni duoma, da so se na Bermudih takšna vprašanja pojavljala, ne zaradi drugačnosti, iz nujnosti položaja ali česa drugega, ampak čisto nane-
malto za reševanje zapletenih svetovnih vprašanj.

Napoved konference štirih je pozročila mrzlično delav-
nost v obeh delih Nemčiji.
To je tudi razumljivo, saj
končno ne gre samo za Nem-
čijo, temveč tudi za Ade-
nauerjevo in Grotewohlovo
kožo, Oba (in za prvimi Ame-
rikanci, za drugim pa Rusi)
bi gotovo rada takšen razvoj
nemškega vprašanja, ki ne bo
ogrožal njihovih pozicij, Ker pa
je zelo verjetno, da po volit-
vah v vsaj Nemčiji ne eden
ne drugi ne bi mogel več u-
piti na vladno, se paž tudi
njuna prizadevanja oddaljuje.
Iz od tega, kar bi po najboljši
zanesljivi poti pripeljalo do
združitve Nemčija in njene
obnovitve kot neodvisne, de-
mokratične države. Zato na

Na predvečer praznika 10. par Repič in drugi. Tu je na sodobno umetnost, se je Go- sko razpoloženje oblačnega remo reči, če si ogledamo pre- obletnice ustanovitve AVNOJ mladega človeka vsekakor dec leta 1932 vrnil v Ljublja- dneva. Hladni sivkasti ton, ki cejšnjo serijo gvašev, ki ji

ni zapeljale ot pa mu
lahko dober svet. Od vseh treh
deležencev je edino on lahko
prevoril z dovolj trdnim pre-
pričanjem, da bo doma par-
lament njegovo politiko pod-
rli. Eisenhowerjeve težave s
kongresom smo že omenili, o
ranciji pa tako vsi vemo,
kakšno je tam s trdnostjo vlad-
e te to: francoski vladi, ki
predstavlja Laniel
predstavlja dolgi cicer iz bolnišnice
obte, pa vendarle predstau-
so, dnevi šteti z ma-
tematično gotovostjo: 17. de-

enem pa ni najboljši obet za
Berlin.

Sicer pa Moskva še ni od-
govorila na vabilo, naj se
širje zunanji ministri sest-
nejo 4. januarja v palači za-
vezniškega kontrolnega sveta
v zahodnem Berlinu. Morda
bo hotela tudi malo zavleči,
ker bi tako francoska narod-
na skupščina zamudila še en
rok za ratifikacijo pogodbe
o evropski obrambni skup-
nosti.

(Nadaljevanje na 6. strani)

bolj prijetno. V tem mesecu je največ priložnosti, ko lahko
vabimo obiskavce knjižnice.

UPTON
SINCLAIR

EKSPLOZIJA

(Odlomek iz romana «Kralj Premog»)

Ameriški pisatelj Upton Sinclair je orisal v romanu «Kralj Premog» življenje delavstva v mnogih neorganiziranih ameriških rudnikih. Kralj ni navedel, toda takšne razmere, kakor jih on opisuje, so v različnih bolj ali manj rudnikih v ZDA. Pisatelj je prepoznal, da je bil priča dogodkov, ki jih je nato vestno opisal v svoji knjigi Roman je zaključil z besedami, ki jih bo znal naš rudar v svobodni državi prav posebno ceniti: «Ameriški industrijski delavci ne bodo nikoli dosegli svobode in ne bodo zadovoljni vse do tlej, dokler ne pade sistem »produkcije za dobiček«. Svoji cilj bodo dosegli šele tedaj, ko bo dobil delavec namesto mnogih slabih sistemov svoje pravice, ne samo v politiki, marveč tudi v industriji: — oblast ljudstva — s pomočjo ljudstva, za ljudstvo!»

«Pomislite na tiste uboge siromake, ki se potijo pod goro, ki podnevi in ponoči izpostavljajo svoje življenje, da preskrbe premog za kurivo meni in nam in nam poganjajo kolesa industrije...»

To so bile poslednje besede, ki jih je izgovoril Hull, vsakdanje, trenutno priročne besede; kadar se jih je pozneje spomnil, so se mu zdele kar izredne. Kajti ko je takole klepetal, so ubogi rudarji pod goro doživljali enega izmed tistih dogodkov, ki ustvarjajo romantiko in strahoto rudarskega življenja. Neki deček, ki je kljub vsem varstvenim predpisom o varstvu otrok delal v nedrjih zemlje, je bil »zavirača« in je moral vtikati kol med kolesa napolnjenih vozov, da jih je zadrževal. Bil je majhen deček in ko je vtaknil kol v kolo, je bil voziček že mimo, dečka je vrglo ob steno, tvor premoga pa je zdrvel nizdol; kakšnih šest metrov je steklo za njim, a prepozno. Vse bolj in bolj je hitel voziček, skočil s tira na ovinku, se zaletel v podporne in jih zrušil. Oporniki so se pri padcu dotaknili deset in desetletja starega premogovega prahu; električna žica se je dotaknila vozička in tedaj se je zablistalo.

Ko je hotel Hull na pol gluh ustati, je videl tudi upravitelja ležati na tleh; oba sta se prestrašena spogledala. Še se nista mogla zbrati, ko jima je zabobnel nad glavo; pol strehe se je zrušilo, veliki tram se je zvalil dol. Grmelo je in pokalo na vse strani, kakor na sodni dan.

Planila sta, toda komaj sta bila pri vratih, že se je neki tram zvalil v hodnik. Brž sta se umaknila.

«V klet!» je klicnil upravitelj rudnika in hotel po zadnjih stopnicah nizdol. Komaj sta bila spodaj, je vse prenehalo.

«Kaj se je zgodilo?» je vprašal Hull brez sapa. «Eksplozija v rudniku» je odgovoril Cutton; po nekaj minutah sta spet pohitela k vratom.

«V zrak ga je vrglo, svetil bog!» je vzkliknil upravitelj rudnika. Oba sta se napravila po cesti, se ozirala in opazila, da se je del strehe na Cuttonovi pisarni padel.

Glavni nadzornik Charvot je hitel proti postopju za zračenje Cuttena ga je poklical in Hull jima je sledil.

Poslojpe za zračenje je bilo vse razdejano, a velikanske puhlače so težale sto korakov daleč razmetane po tleh. Hull ni bil izkušen v rudarskih rečeh, da bi mogel razumeti, kaj to pomeni, videl je samo, kako sta se upravitelj in nadzornik strmo pogledala in ju je slišal resno mrmati.

«Zdaj je vse končano!» Charvot je stisnil debelo ustne in molčal, s strahom v očeh.

«Oba sta pohitela k vходу v rudnik, kjer se je kadilo, in Hull jima je sledil. Sto, dve sto ženk se je atisnilo ondi, vzdikale so si razna upravitelja. Obdale so rudniškega upravitelja, nadzornika in celo Hulla, kateri so upile po poljski, češko in grško. Ko pa je Hull odsklinal, češ da ne razume, so v domu uhitile ali pa zatulile. Nekatere so obrupno gledale v rudniško okno, nekatere pokrite oči ali padle na kolena, pa htele in na glas molile.

Polagoma se je Hull zavedel vse strahote katastrofe v rudniku. Ne hrup, dim in tema, ne polbrazne upi- goje žene, ne to, kar se dogaja tu gori na zemlji, marveč tisto tamo pod zemljo, sredi dima v rudniku! Tam doli so bili ljudje. Ljudje, ki jih je Hull poznal, se z njimi šel in se smejal in jim je prav dobro poznal njih vsakdanje življenje. Mnogo, morda sto jih je bilo pod njegovimi nogami, mrtvih, ranjenih, zdroljenih. Kaj bodo ti tu gori storili za- nje? Hull je hotel pristopiti k Cuttenu, da bi ga vprašal, toda upravitelj je bil obkoljen, zaposlen. Zenske je rinil nazaj:

«Pojdite! Pojdite domov!» je vpil nad njimi. Kako? Domov naj gredo? A njihovi možje so doli v rudniku! Se bolj so se zgrnile

di, ki mu je prizanesta?

Srečal je Olsena, ki se je komaj, komaj rešil: zaplenjen je bil pri praznih koših. Vse to ni bilo nič drugega njeemu, organizatorju, ki dela v rudniku že od osmega leta in je ta čas preživel že prenekatro katastrofo. Hullu je začel suho opisovati vse dogodke. Zakon določa, da mora biti v vsakem rudniku peč izhodov, celo tudi lestva za primer nesreče. Toda kopanje tolikih rocov bi bilo drago.

Hull je komaj mogel slediti tej razlagi, vse je bilo zanj tako novo, vse tako strašno. Kako je zdaj s tem, kdo je kriv nesreče? Zgodilo se je, in zdaj je treba pomagati. Glasenje, kakor Olsenu besede, mu je zvenelo v ušesih zapomagane moči v rudniku, ki se duše v temnem pektu — to upitje mu prihaja na uho, kakor valovi, ki udarjajo ob breg in preplavajo hitre žene in tihe vzklake: «O, moj mož! O, moj mož!»

Kamor koli je Hull pogledal, upešpoved je videl zasrbljene in žalostne ženske prikazni; nekatere so stale negibne z razprtimi očmi, kakor hipnotizirane, druge so seделе na tleh in pozibavale z životom, tretje pa so klečale in molile, z obrazom uprtim v nebo; prestrašena otročja je prijemala matere za krila. Hull je videl neko Avstrijko, žalostno, blede, mladostno bitje, glavo pokrito z nekakšno raztrgano sivo ruto, roke je iztegnila in vpila:

«Moj mož! Moj mož!» — Nato je zakrila obraz in njeno upitje je uhitnilo kakor neslišno šepetanje v obupu: «O, moj mož! O, moj mož!» — Obrnila se je in se zamajala kakor tisti, ki je dobil smrtni udarec. Hullove oči so bile kakor prikovane na njo; njeno čenjanje, ki se je kar naprej ponavljalo, je bilo kakor glavni motor v tej simfoniji groze.

Ze dostikrat je bral o nesrečah v rudnikih: a tu je bila katastrofa živa, beseda je postala kri in meso. Njegova nemoč in nemoč vsega sveta, ki se mu je vse bolj razodevala ob Cuttonovem vzklikanju in odgovoru rudarjev, je bila nezgovorna. Grozno je bilo, naravnost nerazumljivo — in vendar je bilo tako. Dobavitelj je treba nove pahljice za zračenje, nič drugega ni mogoče storiti, kakor počakati na dobavo; a preden jo postavijo in bo začela obratovati, bo treba čakati mnogo ur, dokler ne prečeno plina iz glavnih rocov v rudniku; dotlej ni mogoče ničesar storiti, prav ničesar. Možje so ostali v rudniku. Tisti, ki jih ni takoj ubilo, se bodo splašili v najbolj oddaljene predele in se zabarikadirali pred požarom smrti; brez hrane in vode bodo čakali v tem duševnem ozračju — čakali in čakali, dokler ne pridejo reševalci.

V tej zmedbi splošne groženosti se je skušal Hull spomniti, kdo izmed njegovih znancev je delal v rovu št. 1. On sam je delal v rovu št. 2, pa se seveda poznal tudi rudarje iz prvega rudnika; starega Refertija, očeta Mary Burkové, nadalje člane skupine, ki je nadzorovala tehničar, Zamierovskega, Hullu se je zazdelo, da je zdajci zagledal obraz potprešljivega malega Poljaka, ki se je tako dobrodošno smehljaj, kakor so si Amerikanci lomili li jezic z njegovim imenom. Stari Referti pa si je z vsemi drugimi malimi Refertiji takoj prizadeval, da ne bi zapravil nadzornikove milosti. Pa stari Burke, ki ga Hull ni videl nikoli trezne, ga je a tokrat prav gotovo trezen — če je sploh še živ.

V gruču je našel Hull na Minetti in je zvedel, da je bil tudi Firenza, tisti, ki ga je »fanciulica« pustila na cedilu, v tem rovu, pa tudi Juda Apostolski je odnesel svojih trideset srebrnikov v smrt.

Tudi drugi so, kakor Hull, zapisovali kdo je še notri. Nekaj krat so namah prečrtali kakšno ime in tedaj je kakšna žena, ki je dotlej držala robc na obrazu, zavpila in padla komu v naročje. Hullu pa je se zazdelo, da vidi prikazen, ko je nekje v gruču zagledal Petra Burka. Pristopil je k njemu in poslušal, kar mu je starec pripovedoval. Nekaj laški malopridnež mu je ukradel podpornike in stari je šel iz rudnika po nove in si je tako rešil življenje, malopridnež pa je ostal spodaj — kazen usode za malopridne rudarje.

Hull je obvestil svojo družino. Da, stekel je bil domov, a doma ni bilo nikogar. Nato se je začel Hull pravi- uati skozi množico, da bi našel Mary, Jeanne ali njuno- vega brata Tommyja. Trdil se je in jih iskal, čeprav se je upravljal sam pri sebi: ali bo družina nepopoln- vega pijanca hvalačno uslo-

di, ki mu je prizanesta?

Srečal je Olsena, ki se je komaj, komaj rešil: zaplenjen je bil pri praznih koših. Vse to ni bilo nič drugega njeemu, organizatorju, ki dela v rudniku že od osmega leta in je ta čas preživel že prenekatro katastrofo. Hullu je začel suho opisovati vse dogodke. Zakon določa, da mora biti v vsakem rudniku peč izhodov, celo tudi lestva za primer nesreče. Toda kopanje tolikih rocov bi bilo drago.

Hull je komaj mogel slediti tej razlagi, vse je bilo zanj tako novo, vse tako strašno. Kako je zdaj s tem, kdo je kriv nesreče? Zgodilo se je, in zdaj je treba pomagati. Glasenje, kakor Olsenu besede, mu je zvenelo v ušesih zapomagane moči v rudniku, ki se duše v temnem pektu — to upitje mu prihaja na uho, kakor valovi, ki udarjajo ob breg in preplavajo hitre žene in tihe vzklake: «O, moj mož! O, moj mož!»

Kamor koli je Hull pogledal, upešpoved je videl zasrbljene in žalostne ženske prikazni; nekatere so stale negibne z razprtimi očmi, kakor hipnotizirane, druge so seделе na tleh in pozibavale z životom, tretje pa so klečale in molile, z obrazom uprtim v nebo; prestrašena otročja je prijemala matere za krila. Hull je videl neko Avstrijko, žalostno, blede, mladostno bitje, glavo pokrito z nekakšno raztrgano sivo ruto, roke je iztegnila in vpila:

«Moj mož! Moj mož!» — Nato je zakrila obraz in njeno upitje je uhitnilo kakor neslišno šepetanje v obupu: «O, moj mož! O, moj mož!» — Obrnila se je in se zamajala kakor tisti, ki je dobil smrtni udarec. Hullove oči so bile kakor prikovane na njo; njeno čenjanje, ki se je kar naprej ponavljalo, je bilo kakor glavni motor v tej simfoniji groze.

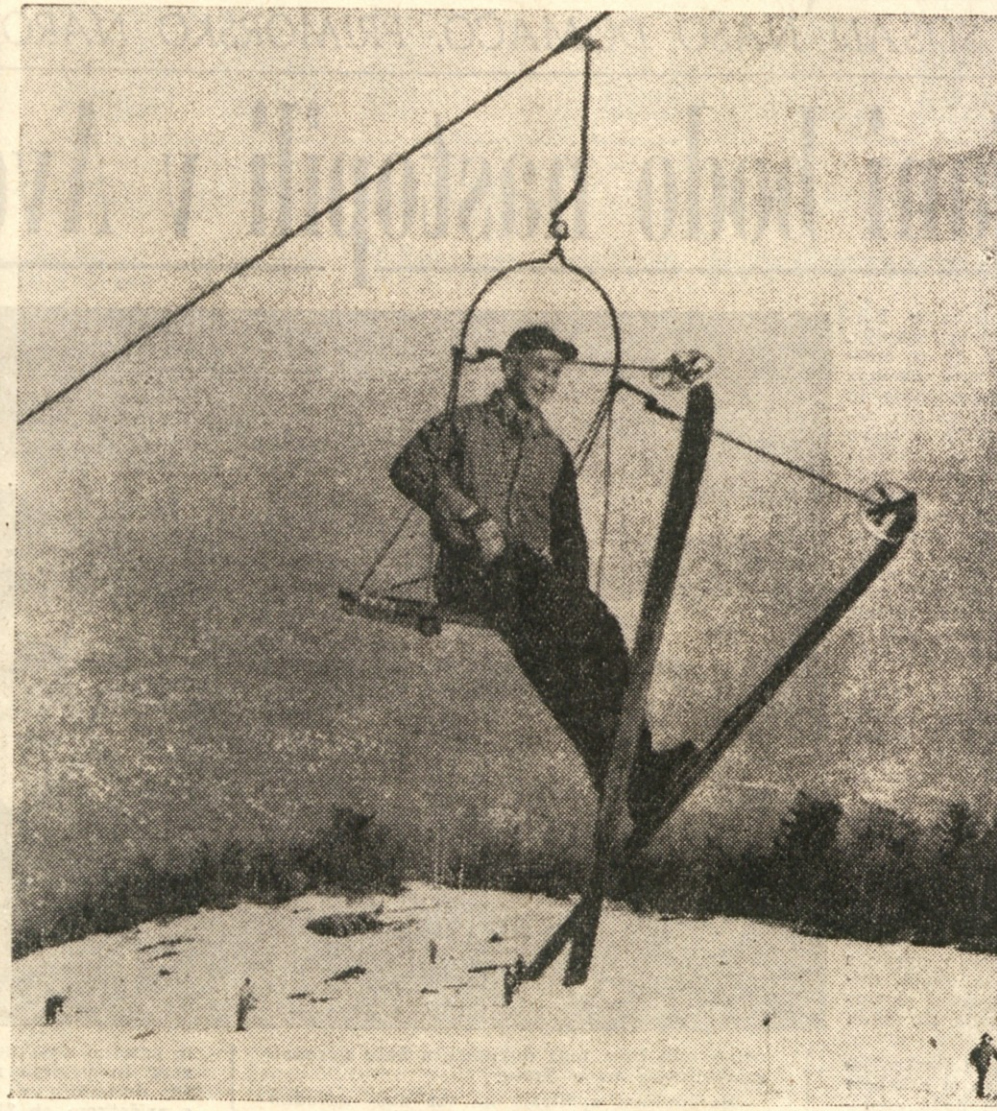
Ze dostikrat je bral o nesrečah v rudnikih: a tu je bila katastrofa živa, beseda je postala kri in meso. Njegova nemoč in nemoč vsega sveta, ki se mu je vse bolj razodevala ob Cuttonovem vzklikanju in odgovoru rudarjev, je bila nezgovorna. Grozno je bilo, naravnost nerazumljivo — in vendar je bilo tako. Dobavitelj je treba nove pahljice za zračenje, nič drugega ni mogoče storiti, kakor počakati na dobavo; a preden jo postavijo in bo začela obratovati, bo treba čakati mnogo ur, dokler ne prečeno plina iz glavnih rocov v rudniku; dotlej ni mogoče ničesar storiti, prav ničesar. Možje so ostali v rudniku. Tisti, ki jih ni takoj ubilo, se bodo splašili v najbolj oddaljene predele in se zabarikadirali pred požarom smrti; brez hrane in vode bodo čakali v tem duševnem ozračju — čakali in čakali, dokler ne pridejo reševalci.

V tej zmedbi splošne groženosti se je skušal Hull spomniti, kdo izmed njegovih znancev je delal v rovu št. 1. On sam je delal v rovu št. 2, pa se seveda poznal tudi rudarje iz prvega rudnika; starega Refertija, očeta Mary Burkové, nadalje člane skupine, ki je nadzorovala tehničar, Zamierovskega, Hullu se je zazdelo, da je zdajci zagledal obraz potprešljivega malega Poljaka, ki se je tako dobrodošno smehljaj, kakor so si Amerikanci lomili li jezic z njegovim imenom. Stari Referti pa si je z vsemi drugimi malimi Refertiji takoj prizadeval, da ne bi zapravil nadzornikove milosti. Pa stari Burke, ki ga Hull ni videl nikoli trezne, ga je a tokrat prav gotovo trezen — če je sploh še živ.

V gruču je našel Hull na Minetti in je zvedel, da je bil tudi Firenza, tisti, ki ga je »fanciulica« pustila na cedilu, v tem rovu, pa tudi Juda Apostolski je odnesel svojih trideset srebrnikov v smrt.

Tudi drugi so, kakor Hull, zapisovali kdo je še notri. Nekaj krat so namah prečrtali kakšno ime in tedaj je kakšna žena, ki je dotlej držala robc na obrazu, zavpila in padla komu v naročje. Hullu pa je se zazdelo, da vidi prikazen, ko je nekje v gruču zagledal Petra Burka. Pristopil je k njemu in poslušal, kar mu je starec pripovedoval. Nekaj laški malopridnež mu je ukradel podpornike in stari je šel iz rudnika po nove in si je tako rešil življenje, malopridnež pa je ostal spodaj — kazen usode za malopridne rudarje.

Hull je obvestil svojo družino. Da, stekel je bil domov, a doma ni bilo nikogar. Nato se je začel Hull pravi- uati skozi množico, da bi našel Mary, Jeanne ali njuno- vega brata Tommyja. Trdil se je in jih iskal, čeprav se je upravljal sam pri sebi: ali bo družina nepopoln- vega pijanca hvalačno uslo-

Vzpenjača na Pohorje. V ozadju Maribor

V MILIJONIH UMIRAJO ZARADI ZAJČJE KUGE (MIKSOMATOZE)

ZAJČJA TRAGEDIJA V ZAHODNI EVROPI

Živali ležijo strašno izmalicene v gozdovih, po poljih, cestah in celo v bližini človeških bivališč - Okuženi zajci polagoma oslepijo in oglušijo - Navadno poginejo po štirih ali petih dneh - Našli so uspešno zdravilo

Liati Zahodne Evrope so obširno poročali o izumiranju divjih zajcev in domačih kuncev v Franciji in sosednjih državah. V naslednjem poskušamo iz švicarskega tednika «Weltwoche» članek o vzrokih in posledicah te bolezni.

Prišlo se je tako, da je nekdo dekletke našlo oktobra 1952 ob cesti v francoskem pokraju Eure-et-Loire »ubogega, bolnega zajčka«, ga vzel v naročje in ga prinesel svojim staršem, ki so posedli v travi ob svojem avtu in malicali. Zajčka so vzeli s seboj domov in ga pokazali živinodravniku. Zajček je poginil in razvedelo se je: v Evropo je bila vhitopljena zajčja kuga, miksomatoza.

Oj takrat razsaja ta grozovita kuga po vsej Franciji, v velikih predelih Belgije in Nizozemske, zdaj že tudi v Nemčiji, ter ogroža 1,25 milijona domačih kuncev v Švici.

Ljudje, ki jim je bilo zveč na lastnem vrtu več vredno kakor usoda milijonov živalic, so namenoma vhitopili in razširili to kugo.

PRETEŠLJIVI PRIZORI so povsod onod, koder vlada zajčja kuga.

V gozdovih, na poljih, po cestah in celo okoli človeških bivališč leže mrtvi, strahovito izmaliceni zajčki. Drugi se mukoma vlečejo naprej. Njih tragedija se pričena s tem, da se jim oči vnamejo in se prične gnjotiti. Vsa glava je nabuhla in zajček je kar po- šasten. Nato se razširi bolezen na debelo črevo in na spolovila, ki se grozotno vnamejo. Po dveh ali treh dneh se pokažejo na nogah in pozneje na vsem životu sluzaste otekline. Žival ne more več skakljati. Oslepi, ker se ji veke kar zlepijo, in oglušijo. Dlaka se nasrši. Zajček ne vo- ha več in ne beži več pred ljudmi. Zdjaj pa zdaj pripravijo zavrisne. Slepa žival je prepuščena usodi. Mnogi zajčki zabredejo na kmetije, drugi popadajo v vodo ali gnojnico. Mnogo jih povozijo avtomobili. Z glaviciami butajo ob drevesa ali zidovje in krvave. Dokler morejo, se kar na- prej pasejo in poginejo po štirih ali petih mučnih dneh.

VSE TO ZAVOLJO ZDRAVNI- KOVIM ZELJNATIM GLAV

Prav tako grozovita kakor bolezen sama, je njena zgo- dovina. Ob koncu minuloga stoletja so nekatere neprevi- dni naseljenici v Avstraliji začeli rediti kunce na prostem. Ker vrže zajkila na leto 20-50 mladincev, je bila vsa Avstra- lija kmalu prepolna dolgoživ- cev, ki so ovčjim čredam tak- ko rekoč pred gobcem odzira- li pašo. Pa so nekatere avstra- lski ovčarji zvedeli za zajčjo bolezen, ki so jo prvič ugo- tovlili leta 1892 v Braziliji in leta 1898 v Urugvaj. Na pre- lomno stoletje je razsajala je v Južni in Severni Ameriki. Bila je miksomatoza. Avstra- lski rejci ovac so sklenili, da bodo to bolezen »importirali«. To se je zgodilo pred petimi leti. Nečloveški naklep so iz- vedli in posledice niso izosta- le. Devetdeset odstotkov av-

Azijo in Severno Afriko.

Kuga se sprva širi počasi, nato pa kakor požar na suhi stoji. V minulemu poletju je domala izumrl ves zajčji rod v gozdovih in na poljih Fran- cije. Izpraznili so se tudi hlevčki. Vseposvodi si lahko videl posledice »novega sred- stva«. Kdor se je popeljal z avtom skozi Francijo, je lahko videl na kilometre dolgih ce- stah in ob robovih nešteto poginulih zajčkov. Kdor je ta- boril ob robu gozda, je moral imeti palico, da je pobijal sle- pe zajčke, ki so zabredli v bližino šotora. Lovski pazniki in kmetje so našli po gozdo- vih in poljih tisoče mrtvih zajčev. V Rambouilletu, v lov- skem revirju prezidenta fran- cosine republike, je izumrl ves zajčji rod.

DR. DEVILLE SE JE SPO- CETKA CELO PONASAL S SVOJIM «JUNASTVOM»

Letos 24. junija je s pono- som poslal francoski kmetijs- ki akademiji poročilo o eno-

vem sredstvu za omejevanje raz- ploditve zajčkov. Tedaj se je začela zgražati vsa Francija.

Listi so prinašali pretresljiva poročila o mučnem izumira- nju nedolžnih živalic, — prav- nič jim ni bilo treba preti- ravati, da bi podžigali splošno zgražanje. Javnost je zahte- vala kazni za zdravnika, ki je to zagrešil. Nekateri poro- čevalci so prišli na grad dr. Devillea in ta je bil zdaj »do- cela skrušen« zaradi posledic svojega dejanja. Rekel je, da nikoli ni slutil, da se bo lahko kaj takega zgodilo. Zatretil je hotel samo zajčji rod na nih- čem veleposvetstvu. Pa mu nih- če ne verjame. Kot zdravnik, pravijo, bi bil moral vedeti, da si spročen bolezenski vi- rus ne da predpisovati meja svoje aktivnosti.

GOSPODARSKO ODKRITJE O ZAJCU

Zaceli so ustanavljati po- sebne odbore za zatiranje miksomatoze. Trgovci z mes- nini, lovci, krznarji, trgovci

z lovskimi potrebščinami, iz- delovalci patron in vsi, ki so se čutili ogroženi, so se zdru- žili pod vodstvom francoske krznarske zveze, ki ji predse- duje, monsieur Leopold Swi- nerf.

65 odst. lovskega streliva je šlo za zajce. Promet z zajčjim mesom je v Franciji šel v mi- ljardne frankov. Zajec je bil med poglavitnimi postavkami francoske prehrane. Seveda so vsako leto predelali tudi na- milijone zajčjih kož in zajčja dlaka je predelana v klobu- čevinu prinašala obilo do- hodkov.

NADALJNI KRIVCI

Čeprav se je javnost pred- vem zgražala nad »iznajdlji- vimi« doktorjem, žal Deville ni edini krivec. Ko so namreč v nekaterih okrajih poginili prvi zajci, se je novica raz- širila med kmetovalci v vsej Franciji. Med veleposvetnici- jih je domelj, ki so si obetali, da bo zemlja donosnejša, če

bo kuga čim hitreje napredo- vala. In ti močje so prav tak- skušali nabaviti virus. V So- logni se je razvila kar ne- kakšna črna borza z okuže- nimi zajčki. Bolna žival je dosegla ceno 1500 do 2000 frankov.

Tako se je zgodilo, da je miksomatoza iznenada planila iz srednje Francije 400 kilo- metrov daleč v južna okraja Hérault in Aude. Ni ga sodi- šča, da bi kdaj lahko poklica- lo na odgovor zločince, ki so s tem zdeli v klavirno družbo dr. Devillea.

Živinodravnik so sprva tudili, da miksomatoza napa- da kunce, ne divjih zajcev. Ko pa so tudi v okolici Pa- riza našli mrtve divje zajce, so vedeli, kakšen pomor je na pohodu.

Obrambo zdravnikov je prevzel znani odvnetik Maitre Flo- riet, razprave bodo brž v februarju. Seveda pa Deville nikoli ne bo mogel poravnati škode, ki mu jo pritiho na ra- mena, če bo pravdo sploh zabil.

POSLEDNJE UPANJE

V Pasteurjevem zavodu, ka- teremu pripada tudi dr. De- ville, so iznašli serum, s ka- terim cepijo zdrave kunce. Pravijo, da jih s tem zavaru- jejo za šest do sedem mese- cev. Neki zasebni laboratorij je pridobil koncesijo za izde- lavo in razpečevanje tega ce- pivca. Doz stane 30 frankov in jo izročijo samo na recept živinodravniku. Divjim zaj- cem pa Pasteurjev zavod se- veda ne more pomagati. Tu ni drugega upanja, kakor da se živali, kolikor jih ostane, imunizirajo. V Avstraliji, kjer je miksomatoza kosila kar na debelo, so že med kugo zrasi- novi rodovi, ki jim bolezen ne more do živenga. Evropski kunci lahko upajo na svoj na- daljnji obstanek mogoče prav zaradi tega, ker so nedavno ravno v graščinskem parku dr. Devillea videli dva kunca, ki sta se veselo igrala,

njej solze so bile v očeh, in račica od tega dne zares nič več ni šla med nje. Odslej, od tistega je dne zlezo njeno srcece, da smrt prišla bi k njej in vsem, ki so ji vželi manlico in tak grdo ravnanje z njo. Še sanjalo se ji je kdaj, ko so lile v noč tulile, da sem so v kokušnjak planile in da bilo je vsemu kraj. In da kragulji, volkovi v goste prišli so k njim iz črne nošte, da sneg zapal je od neba in da pomlad ne bo prišla...

A ta je je prišla, ko račka je že odrasla v deklico, res se kar zmeraj Krivotačka, a nič več drobnega, in neki dan, ko posljalo spet toplo sonce je z neba, se kot veliko je in malo

k potoku račka kopat šla, Ta dan bilo je vse veselo, ta topli dan, ta pisan dan, a ko je sonce najbolj grelo kot blisk prišel je ptič tement! »Bežimo, bežimo je vse vzkričalo in že na vrat na nos zbežalo. In naša račka je takrat zavetja iskala zdajnikrat... So v smrtnem strahu od povsod izstili jo spet na pot, čeprav i ona bi lahko stisnila se kje kakso, kot k mamcam so druge se in mamica s k očku je — a nje ni k sebi vzel nihče, le v grlu krk zastal jim je, ko videli so, kak nad njo prišla je ujeđa, kak hitreč odšla je mala račka z njo — in ni nazaj bilo je več.

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

se je obregali ob njo, če plašna je med nje prišla iskat si zrnca drobnega, če stisnila se je med nje, ko je kragulj letel od kje, če je prestrašena z dežja pod streho v kokušnjak prišla. Bila je sama... s samo so počeli, kar je hotel kdo, in račka že za mlada je sovražila po vrsti vse,

Važnost jesenskega oskrbovanja travnikov

ZAHTEVAJTE

Radenska

ZDRAVILNI VRELEC

★

**SRCE-JETRA
LEDVICE
ŽENSKÉ MOTIVIZ
IZČRPNOST**

**OSVEŽUJOČA
ZDRAVILNA**

ZASTOPNIK IN GLAVNA ZALOGA:
ZADR. KONZORCIJ TRGOVCEV Z JESTVINAMI
TRST - ul. Valdirivo 3, tel. 50-34

